

NEIL GAIMAN (n. 1960, Marea Britanie) este autor de romane, povestiri SF și fantasy, romane ilustrate, benzi desenate, teatru radiofonic și film. Cele mai celebre lucrări ale sale sunt seria *BD Sandman* (Grafic) și cărțile *Pulbere de stele* (Arthur, 2012), *Coraline* (Arthur, 2014), *Noroc cu laptele* (Arthur, 2015), *Oceanul de la capătul aleii* (Paladin, 2013) și *Zei americani* (Paladin, 2014). Pentru scrierile lui, Gaiman a primit numeroase premii, printre care Hugo, Nebula, Bram Stoker, Medalia Newbery și Medalia Carnegie.

Cartea cimitirului (*The Graveyard Book*, 2008) a fost prima carte care a câștigat atât Medalia Newbery, cât și Medalia Carnegie, cele mai importante premii acordate cărților pentru copii. A fost distinsă și cu Premiul Hugo pentru cel mai bun roman, Premiul Locus pentru cea mai bună carte young adult, iar American Bookseller Association a numit-o cea mai bună carte young adult a anului.

CHRIS RIDDELL (n. 1962, Africa de Sud) este autor, caricaturist și unul dintre cei mai apreciați ilustratori din întreaga lume. Pentru cărțile sale, Chris Riddell a primit numeroase premii, printre care Medalia CILIP Kate Greenaway în 2001 și 2004 și Costa Children's Award în 2013 pentru *Goth Girl and the Ghost of a Mouse*.

La Editura Arthur au mai apărut *Coraline*, *Odd și uriașii de chiciură* și *Noroc cu laptele*, toate semnate de Neil Gaiman și ilustrate de Chris Riddell.

NEIL GAIMAN

Cartea cimitirului

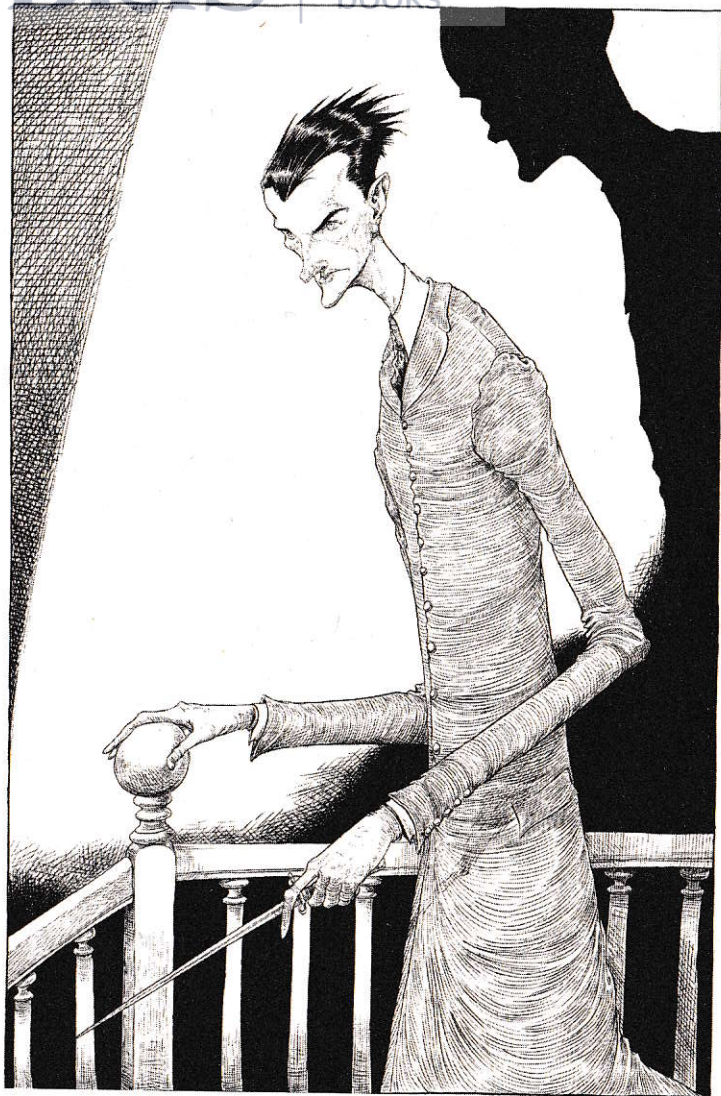
Ilustrații de Chris Riddell

Traducere din engleză și note
de Iulia Pomagă

arthur

Cuprins

1. Cum a ajuns Nimeni în cimitir	7
2. Un nou prieten	37
3. Câinii lui Dumnezeu	65
4. Mormântul vrăjitoarei	105
5. <i>Danse Macabre</i>	151
Interludiu. Adunarea	174
6. Nimeni Owens merge la școală	179
7. Fiecare bărbat pe nume Jack.	221
8. Plecări și despărțiri	311
Mulțumiri	327

Bărbatul pe nume Jack se opri la mijlocul scării.

1 | Cum a ajuns Nimeni în cimitir

În beznă era o mână, și-n mână un cuțit.

Cuțitul avea un mâner negru, lustruit, din os, și o lamă mai fină și mai ascuțită decât cel mai tăios brici. Dacă te spinteca, puteai nici să nu-ți dai seama că te-a tăiat, cel puțin nu imediat.

Cuțitul dusese la bun sfârșit aproape toate faptele pentru care fusese adus în casă, și atât lama, cât și mânerul erau ude.

Ușa care dădea spre stradă încă mai era deschisă, doar puțin, cât fusese nevoie să se strecoare înăuntru cuțitul și omul care-l ținea, iar fuioarele de ceață din miez de noapte șerpuiau și se vâlătuceau în casă prin ușa întredeschisă.

Bărbatul pe nume Jack se opri la mijlocul scării. Scoase cu mâna stângă o batistă mare, albă, din buzunarul hainei lui negre și șterse cu ea cuțitul și mânușa mâinii drepte în care-l ținea. Puse apoi batista deoparte. Vânătoarea era pe sfârșite. Îi lăsase pe femeie în pat, pe bărbat pe podeaua dormitorului, pe

copila mai mare în dormitorul ei viu colorat, înconjurată de jucării și desene doar pe jumătate terminate. Mai rămânea să se ocupe de cel mic, un copilăș care abia mergea în picioare. Încă unul și misiunea avea să fie îndeplinită.

Își flexă degetele. Bărbatul pe nume Jack era, mai presus de orice, un profesionist, sau cel puțin așa își spunea în sinea lui, și nu-și permitea să zâmbească până când treaba nu era terminată.

Avea părul negru și ochii negri și purta mănuși negre din cea mai fină piele de miel.

Camera copilășului era la ultimul nivel al casei. Bărbatul pe nume Jack urcă scările, pășind neuzit pe covor. Apoi deschise ușa podului și intră. Purta pantofi din piele negri, lustruiți să strălucească atât de bine, încât păreau două oglinzi întunecate: puteai vedea luna în ei, micuță, în al doilea pătrar.

Lumina adevăratei luni pătrundea prin fereastra zăbreliată. Nu era strălucitoare, iar ceața o împrăștia, dar bărbatul pe nume Jack n-avea nevoie de prea multă lumină. Lumina lunii era suficientă. Era de-a-juns.

Își putea închipui forma copilului în pătuț, cap, membre și trunchi.

Pătuțul avea laterale înalte, astfel încât copilul să nu se poată da jos. Jack se aplecă deasupra lui, ridică mâna dreaptă, cea în care avea cuțitul, și ținti spre piept...

...apoi lăsă mâna jos. Forma din pătuț era un ursuleț de pluș. Nici urmă de copil.

Ochii bărbatului pe nume Jack erau obișnuiți cu penumbra, așa că nu avea de gând să aprindă lumina electrică. Și, la urma urmei, lumina nu era așa de importantă. Avea el alte abilități.

Bărbatul pe nume Jack adulmecă aerul. Ignoră mirosurile pe care le adusese el însuși în cameră, lăsă în urmă mirosurile pe care le putea ignora fără grijă, concentrându-se asupra mirosului pe care-l căuta. Putea realmente simți mirosul copilului: o mireasmă de lapte, de prăjiturile cu fulgi de ciocolată și izul acru al unui scutec ud, de unică folosință. Simțea mirosul de șampon din părul copilului, și ceva mic și cauciucat – „o jucărie“, se gândi, „ba nu, o suzetă“ –, un obiect pe care copilul îl avea cu el.

Copilul fusese aici. Acum nu mai era. Bărbatul pe nume Jack coborî scările, întorcându-se la etajul median al casei înalte, dar nu foarte spațioase. Cercetă baia, bucătăria, debaraua și, în cele din urmă, holul de la parter, unde nu era nimic de văzut în afară de bicicletele familiei, un maldăr de pungi goale, un scutec căzut și fuioarele rătăcitoare de ceață care se insinuaseră înăuntru prin ușa întredeschisă care dădea în stradă.

Bărbatul pe nume Jack scoase un sunet înfundat, un mormăit de frustrare și mulțumire în același timp. Strecură cuțitul în teaca din buzunarul interior

al hainei sale lungi și pași afară în stradă. Era lumină de la lună și de la felinare, dar ceața atenua totul, estompa lumina și înăbușea sunetele, făcea noaptea să fie întunecată și înșelătoare. Privi în josul dealului, spre luminile magazinelor închise, apoi în susul străzii, unde ultimele case înalte erau răspândite pe coasta dealului, pe drumul ce ducea în bezna vechiului cimitir.

Bărbatul pe nume Jack adulmecă aerul. Apoi, fără grabă, se puse să urce dealul.

De când învățase să meargă, copilul fusese deopotrivă motiv de disperare și încântare pentru mama și tatăl lui, fiindcă nicicând nu se mai văzuse un băiețel atât de dornic să hoinărească, să se cațăre pe lucruri, să intre și să iasă de colo-colo. În noaptea aceea, îl trezise zgomotul făcut de ceva ce se prăbușise pe podeaua de sub camera lui. Stând treaz, se plictisise curând și se apucase să caute o cale de a se da jos din pătuț. Avea laterale înalte, la fel ca pereții țarcului de joacă de la parter, dar era sigur că se putea cățăra pe el. Nu trebuia să facă decât un pas...

Trase ursulețul mare și auriu în colțul pătuțului, apoi, ținându-se de zăbrele cu mâna lui micuță, puse un picior în poala ursului, pe celălalt pe capul lui și se ridică, după care pe jumătate se cocoță, pe jumătate se rostogoli peste margine și se dădu jos din pat.

Ateriză cu un bufnet înfundat pe un mic morman de jucării pufoase și blănoase, unele primite cadou

de la rude pentru prima lui aniversare, de acum nici șase luni, altele moștenite de la sora mai mare. Deși nu se aștepta la asta, nu plânse când atinse podeaua: dacă plângeai, veneau și te puneau înapoi în pătuț.

Se târî afară din cameră.

Scările care duceau în sus erau chestii complicate, și încă nu reușea să le stăpânească pe deplin. Descoperise însă că era cât se poate de simplu să te descurci cu scările care duceau în jos. Se așeză pe vine și coborî treaptă cu treaptă, izbindu-se de ele cu fundulețul bine căptușit de scutec.

Își sugea suzeta de cauciuc pentru care mama începuse să-i spună în ultima vreme că el era prea mare.

Scutecul i se desfăcuse în timpul expediției de coborâre a scărilor pe fund în jos, și când ajunsese la ultima treaptă, în micul hol de la parter, și se ridică în picioare, îi căzu de tot. Pași peste el. Era îmbrăcat numai într-o cămășuță de noapte. Treptele care duceau înapoi spre camera lui și spre familia lui erau abrupte, dar ușa care dădea spre stradă era deschisă și îl chema...

Șovăind, copilul pași afară. Ceața îl învăluia ca pe un prieten de mult așteptat, și băiatul urcă dealul împleticindu-se, nesigur la început, căpătând însă încet-încet viteză și încredere.

Pe măsură ce te apropiai de vârful dealului, ceața se împrăștiă. Jumătatea de lună strălucea, nu la fel

de puternic ca lumina zilei, în niciun caz, dar îndeajuns cât să poți vedea cimitirul, îndeajuns pentru asta.

Ia uite.

Puteai să vezi capela funerară abandonată, porțile de fier încuiate cu lacăte, iedera cățărata de-a lungul turelor, un copăcel care creștea din streășină.

Vedeai pietrele funerare și mormintele și cavarurile și plăcile memoriale. Vedeai cum țâșneau din pământ și o zbugheau la fugă traversând cărarea un iepure sau un șoarece de câmp sau o nevăstuică.

Ai fi văzut toate astea, în lumina lunii, dacă ai fi fost acolo în noaptea aceea.

Poate nu ai fi văzut o femeie palidă, rotofeie, care mergea pe aleea de lângă porțile principale, iar dacă ai fi zărit-o, la a doua privire, mai atentă, ți-ai fi dat seama că nu era decât lumina lunii, ceață și umbră. Totuși, femeia palidă, rotofeie era acolo. Se plimba pe aleea care ducea spre o grămadă de pietre de mormânt aproape prăbușite din apropierea porților.

Porțile erau încuiate. Se încuiau întotdeauna la patru după-amiaza în timpul iernii și la opt seara în timpul verii. O parte din cimitir era înconjurată de un gard de fier cu țepușe în vârf, iar cealaltă parte de un zid înalt de cărămidă. Gratiile de fier de la porți erau destul de apropiate: ar fi împiedicat un bărbat în toată firea să intre pe acolo, chiar și un băiețel de zece ani...

— Owens! strigă femeia palidă, cu un glas care ar fi putut fi în același timp șuierul vântului prin iarba înaltă. Owens! Vino să vezi!

Femeia se aplecă, uitându-se curioasă la ceva aflat pe pământ, în vreme ce un pâlcc de umbre se apropia în lumina lunii, dezvăluindu-se apoi drept un bărbat cărunt, trecut de patruzeci de ani. Bărbatul se uită în jos la soția lui, apoi se uită la ceea ce se uita ea, și se scărpină în cap.

— Doamnă Owens? spuse el, fiindcă aparținea unei epoci mai formale decât a noastră. Asta e ceea ce cred eu că e?

Și în clipa aceea, lucrul pe care-l cerceta surprinse probabil privirea doamnei Owens, pentru că deschise gura, lăsând să-i cadă jos suzeta de cauciuc, și întinse o mână buclată, încercând parcă din răspuț să se prindă de degetul palid al doamnei Owens.

— Măi să fie, te pomenești că e chiar un copilaș, zise domnul Owens.

— Sigur că e un copilaș, spuse soția lui. Întrebarea este: ce-i de făcut cu el?

— Îndrăznesc să spun, doamnă Owens, că aceasta este o întrebare, zise soțul ei. Și totuși nu este întrebarea noastră. Fiindcă acest copilaș este viu fără putință de tăgadă, așadar nu are nimic de-a face cu noi, nici nu aparține lumii noastre.

— Ia uite cum zâmbește! exclamă doamna Owens. Are cel mai dulce zâmbet, adăugă ea și mângâie

cu mâna ei imaterială părul blond și ciufulit al copilașului.

O adiere rece de vânt străbătu cimitirul, împrăștiind ceața de pe pantele mai joase (fiindcă cimitirul ocupa tot vârful dealului, iar cărările lui străbăteau dealul în sus și în jos). O zgâlțâială: cineva trăgea și zguduia porțile din față ale cimitirului, zgâlțâind lacătul greu și lanțul care le ținea încuiate.

— Ia te uită, spuse Owens, e familia copilului, a venit să-l ia înapoi la pieptul ei iubitor. Lasă-l pe omuleț să se ducă, adăugă el, fiindcă doamna Owens îl cuprinsese pe băiețel cu brațul ei imaterial, liniștindu-l și mângâindu-l.

— Asta nu prea-mi pare a fi din familia nimănu, zise doamna Owens.

Bărbatul cu haină neagră renunțase să mai zgâlțâie porțile principale și acum cerceta poarta mai mică din lateral. Și aceea era bine ferecată. Cu un an în urmă avuseseră loc mai multe acte de vandalism în cimitir, iar consiliul local luase măsuri.

— Haide, doamnă Owens. Lasă-l să se ducă. Ia te uită! exclamă domnul Owens văzând o fantomă și rămase cu gura căscată, fără să mai știe ce să spună.

Ați putea crede – și ați avea dreptate dacă ați crede asta – că domnul Owens n-ar fi trebuit să reacționeze așa la vederea unei fantome, dat fiind că domnul și doamna Owens erau ei înșiși morți, și încă de câteva sute de ani, și dat fiind că toată viața lor

socială, sau pe-aproape, o petrecuseră cu oameni care erau și ei morți. Dar era ceva ce-i deosebea pe oamenii din cimitir de *asta*: o formă brută, pâlپătoare, înfiorătoare, cenușie ca puricii de la TV, toată numai groază și emoție pură, sentimente care năvăliră peste soții Owens de parcă le-ar fi simțit chiar ei. Trei siluete, două mai mari și una mai mică, dar numai una dintre ele se distingea clar și era mai mult decât un contur sau o pâlپăire. Iar silueta aceasta spunea:

— Copilașul meu! Vrea să-i facă rău copilașului meu!

Un zăngănit. Bărbatul de afară târa pe alee un tomberon de metal greu spre zidul înalt de cărămidă care înconjura acea parte a cimitirului.

— Apărați-mi fiul! zise fantoma și doamna Owens se gândi că probabil era o femeie – mama copilului, desigur.

— Ce v-a făcut omul ăla? întrebă doamna Owens, nu foarte sigură că fantoma o putea auzi.

„Moartă de curând, biata de ea“, se gândi. E întotdeauna mai ușor să mori în pace, să te trezești la vremea convenită în locul unde ai fost îngropat, să te împaci cu moartea și să faci cunoștință cu ceilalți locuitori. Creatura asta nu era altceva decât panică și teamă pentru copilul ei, și groaza ei, pe care soții Owens o percepeau ca pe un țipăt de tonalitate joasă, atrăgea acum atenția, pentru că deja începuseră să